

RFFs årskonferanse 5. nov:

Hvordan styrke samarbeidet mellom
Forskningsrådet og fylkeskommunene for å
~~øke~~ den nasjonale forskningsinnsatsen

Anne Kjersti Fahlvik, Områdedirektør, Forskningsrådet

Utfordringene er store Endringstakten er stor

- Det haster med å legge om til et bærekraftig samfunn – kunnskapsbasert grønn omstilling
- Digitaliseringen vil påvirke alle samfunnsområder
- Velferdsstaten utfordres
- Stor dynamikk i geopolitikken og relasjoner mellom land og regioner
- Behovet for beredskap og risikovurderinger har blitt tydelig
- Utviklingstrekkene er sammenvevde og skaper komplekse utfordringer

Tre hovedbudskap:

- Prekære globale samfunnsutfordringer og sær-norske utfordringer gir akutt behov for omstilling
- Samfunnsutfordringenes kompleksitet krever nytenkning og samarbeids på tvers av fag, sektorer og bransjer
- Essensielt å sikre langsiktige og forutsigbare investeringer i grunnleggende forskning og oppbygging av fremragende fagmiljøer

Langtidsplanen: Forskningsrådet anbefaler et kunnskapsbasert omstillingsforlik

- Vi må ha bred enighet om en ambisiøs plan for omstillingen av Norge
- Behov for radikale endringer på enkeltområder, på systemnivå og på tvers av sektorer, og i hele landet
- Kraftsatsing på forskning, innovasjon og høyere utdanning må være fundamentet
- Målretting og satsning på grunnforskning
- Langsiktig omstillingsforlik som kobler produktivitet og eksport, det grønne skiftet, omstilling av offentlig sektor og bærekraftig velferd

Hvorfor diskutere samfunnsoppdrag?

Omstillingsbehovene for Norge og verden er enorme

Ambisjonsnivået må heves - det er behov for noen overordnede grep

Krever tverrsektorielle grep

Forsknings- og innovasjonssystemet må utvikles i takt med omstillingsbehovene

Samfunnsoppdrag kan være redskapet vi trenger

Samfunnsoppdrag kan utvikles langs tre linjer

1. Store, sektorovergripende satsinger som koordineres på regjeringsnivå

2. Sektorovergripende koordinerte tiltak gjennom samarbeid i virkemiddelapparatet

3. Deltakelse i 'missions' i Horisont Europa, og eventuelle norske tilleggssatsinger knyttet til disse

MISSION AREAS:

Soil health and food

Adaptation to climate change, including societal transformation

Climate-neutral and smart cities

Cancer

Healthy oceans, seas, coastal and inland waters

#HorizonEU

European Commission

Forskningsrådet foreslår et stort sektorovergripende samfunnsoppdrag:

Norge etter oljen

- Svarer på en trippel utfordring:
 1. Få ned utslippene
 2. Få flere ben å stå på
 3. Sikre velferdsstaten
- Innenfor rammen av bærekraft
- Minst 5 milliarder kroner

Forskningsystemet må utvikles videre

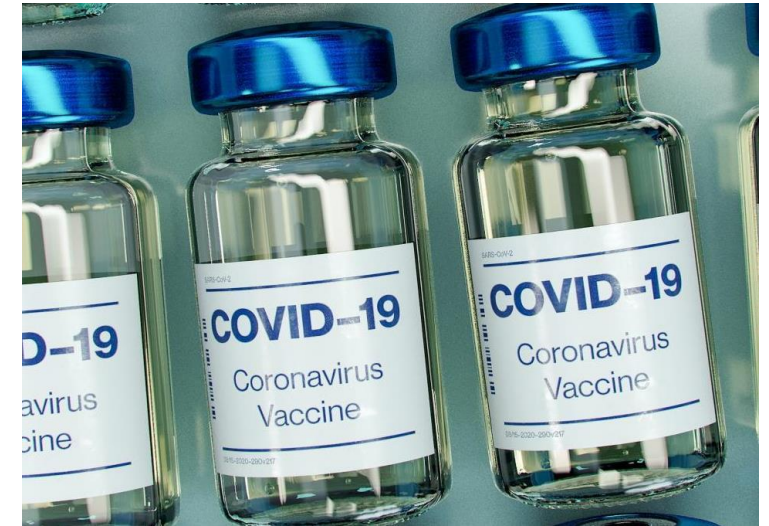
- Øke integrasjon mellom norsk og internasjonal forskningsfinansiering
- Utvikle bedre koblinger mellom utdanning, forskning og innovasjon i hele landet
- Prøve ut nye tiltak i forsknings- og innovasjonssystemet
- Prøve ut nye tiltak som omfatter aktører utenfor forsknings- og utdanningssystemet
- Prøve ut nye måter å finansiere forskning på

- Samfunnsoppdrag kan bidra til videreutvikling

Muligheter og utfordringer med samfunnsoppdrag

- Spisse mål – krever bred/åpen inngang
- God balanse mellom grunnforskning og målrettede satsinger
- Grunnforskning må være utgangspunktet
- Deltakelse der man kan og vil – de ulike delene av forsknings-, innovasjons- og utdannings-systemet bidrar med det de kan best
- Forskning er en av flere komponenter
- Konkretisering, styring og organisering kan være utfordrende

Eksempel:

Samfunnsoppdrag korona-vaksine

- Skapt gjennom forskning
- Tatt i bruk og rullet ut gjennom koordinert samfunnsmessig innsats

Takk for meg!